

Nr 793

Av herr Cassel m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 90, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 24 maj 1957 (nr 209) om skatt på sprit och vin, m. m.

(Lika lydande med motion nr 644 i Första kammaren)

I proposition nr 90 angående ändring av förordningen om skatt på sprit och vin har departementschefen framhållit, att den speciella beskattningen på rusdrycker fyller en viktig funktion i de nykterhetspolitiska strävandena.

Det råder inga delade meningar om det angelägna i att effektiva åtgärder vidtages för uppnående av ett bättre nykterhetstillstånd i vårt land. Det är emellertid också angeläget att nykterhetspolitiken bedrivs på ett sådant sätt att man i försöken att begränsa missbruk inte alltför hårt ingriper i det stora flertalet skötsamma medborgares privata konsumtionsvanor. Spritbeskattningen bör alltså inte ges sådan utformning att människor med måttliga inkomster blir ekonomiskt alltför hårt pressade. De måste ha rätt att själva någorlunda fritt få pröva sin inställning och bestämma huruvida de vill vara absolutister eller inte. Det kan sålunda inte anses önskvärt med en sådan nivå för spritpriserna som tvingar medborgare med måttliga inkomster att avstå, medan andra personer i samhället inte på något sätt nödgas inskränka sin spritkonsumtion. Ett sådant system kan inte vara förenligt med eljest tillämpade rättvisesynpunkter.

Spritpriserna är redan nu synnerligen höga. Skulle en ytterligare höjning av den allmänna nivån genomföras, kommer starkspriten i stor utsträckning att reserveras för stora inkomsttagare för vilka kostnaderna är utan betydelse, för personer som ofta befinner sig på utlandsresor och som kan köpa obeskattad sprit på flyg och båtar samt kanske framför allt för ungdomar som har betydande inkomster men ännu ingen försörjningsbörda. För de alkoholskadade har spriten så stor betydelse att man starkt kan betvivla att priset har någon hämmande inverkan. Snarare måste man befara att dessa betraktar spritkostnaderna som så oundgängliga att de hellre låter höjningen gå ut över sina familjer.

Några statsfinansiella skäl för en allmän höjning av spritprisnivån föreligger för närvarande inte. Över huvud taget är de skatter som belastar den enskilde redan mer än tillräckliga. Det totala skattetrycket bör sänkas och inte ytterligare skärpas.

Oavsett vad vi här anfört finner vi det riktigt att, såsom departementschefen föreslagit, beskattningen anknytes till vederbörande spritdrycks alkoholhalt med en glidande skala. På längre sikt torde detta medverka till en avsevärd övergång från starksprit till lättare viner och öl. Vi finner det också riktigt att man nu slopar den för restauranter gällande särskilda regleringen av spritutskänkningens ekonomiska villkor och att utskänkningsskatten avskaffas. Samtidigt hör också regleringen av utskänkingspriset för starköl slopas. Ett genomförande av dessa förslag skulle enligt vår mening kunna få en betydande effekt nykterhetspolitiskt sett. Det synes väsentligt att åtgärderna får verka vid oförändrad allmän prisnivå i fråga om spritdryckerna, så att möjligaste tillförlitliga erfarenheter kan erhållas rörande deras betydelse.

Åberopande det anförda hemställer vi,

1) att riksdagen måtte besluta

dels sådan ändring i 2 § av det vid proposition nr 90 fogade förslaget till förordning angående ändring i förordningen den 24 maj 1957 (nr 209) om skatt på sprit och vin, att den i propositionen angivna principen om beskattning enligt en glidande skala i anknytning till alkoholhalten hos dryckerna godtages men denna erhåller en sådan utformning att den nuvarande allmänna prisnivån i fråga om sprit och vin bibehålles,

dels motsvarande ändringar i tulltaxans bestämmelser om schablontull för spritdrycker och vin, som införes av resande; samt

2) att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till här för erforderlig författningstext.

Stockholm den 26 mars 1963

Leif Cassel

Hans Nordgren

Bo Turesson

Rolf Eliasson

F.-A. Hamilton
